

Trdnjava Kluže je izjemna utrdba, ki se nahaja nad globoko sotesko reke Koritnice, le 4 km oddaljena od Bovca. Spada med mogočne in zanimive trdnjavske objekte. Na najožjem delu Koritnice je zapirala pomemben strateški prehod. Prvo leseno utrdbo so v drugi polovici 15. stoletja zgradili Benečani. Služila je obrambi pred turškimi vpadi. Prva iz kamna zgrajena trdnjava je nastala v začetku 16. stoletja, ko je prišla z beneške pod habsburško oblast. Nato je bila še večkrat prenovljena. Leta 1797 so se začele francoske vojne, takrat je bila trdnjava požgana in porušena. To je bil čas Napoleona Bonaparteja. Novo trdnjavo, ki je skoraj nespremenjeno podoba ohranila do danes, so pod Avstro-Ogrsko zgradili v letih 1881-1882. Poimenovali so jo Flitscher Klause (Bovške Kluže). Zasnovana je bila tako, da je lahko nadzorovala prehod iz Bovške kotline prek prelaza Predel v notranjost avstro-ogrske monarhije. V času soške fronte se je frontna črta ustalila v njeni neposredni bližini. Pod strmimi stenami Rombona je bila trdnjava varna pred neposrednim italijanskim obstreljevanjem. V njej so bila nameščena poveljstva in zaledne enote, služila pa je tudi kot obvezovališče. Dodali so ji številne varovalne in oskrbovalne objekte, kot so manjša elektrarna, črpališče vode, opazovalnice z reflektorji in podobno.

V letih 1945 - 1947 je zavezniška uprava, širila cesto in obnavljala porušeni most, s ceste pa so odstranili obrambni zid z vhodnim portalom. Danes je v trdnjavi Kluže postavljena stalna muzejska zbirka, na ogled pa so tudičasne razstave. Poleti postane trdnjava pomembno kulturno središče s številnimi prireditvami.

Trdnjava Kluže
Triglavski narodni park,
Ravni Laz 16,
5230 Bovec, Slovenija
t: +386 (0)5 388 67 58
e: www.kluze.net
e-mail: trdnjavakluze@gmail.com

Čas odprtja:

julij, avgust	vsak dan, 9.00–20.00
junij, september	od nedelje do petka, 10.00–17.00 sobota, 10.00–18.00
maj, oktober	ob sobotah in nedeljah, 10.00–17.00

za večje skupine možnost odprtja po dogovoru

DARKO LESJAK - PLINSKI NAPAD

Darko Lesjak, Jarki 1, 2013, oglje in pastel na papirju , 59 x 41 cm

V sklopu obeležitve stote obletnice začetka bojev ob reki Soči, občina Bovec v Trdnjavi Kluže odpira likovno razstavo Darko Lesjak - Plinski napad 1917. Na ogled je cikel likovnih del, ki jih je na temo prve svetovne vojne naslikal v Münchnu živeči slovenski umetnik Darko Lesjak. Razstavo likovnih del dopolnjuje izbor fotografij iz zbirke Muzeja novejšje zgodovine Slovenije iz obdobja prve svetovne vojne, ki se navezujejo na motive razstavljenih likovnih delih. Fotografske podobe iz bojišč prve svetovne vojne so bile osnovna umetnikova inspiracija.

A 36 82, „Izgubili smo vse kar smo imeli človeškega ...“ Avstro-ogrška vojaka opremljena s plinskimi maskami in črnim humorjem, avgust 1918. Iz albuma Janka Spreitzerja. (Muzej novejšje zgodovine Slovenije)

Ciklus likovnih del Darka Lesjaka je nastajal ob 100. obletnici začetka prve svetovne vojne, s premori od jeseni 2013 do zime 2014. V ozadju likovne pripovedi o vojni je smrt umetnikovega pradedca Franca Steničnika, ki je med vojno padel na soški fronti. Razstavljeni so ekspresivna Lesjakova dela z ogljem in pasteli na papirju, v tehniki, ki se je umetniku zdela še najbolj primerna za slikanje motivov „požgane zemlje“.

374, Uničena pokrajina na soškem bojišču (Muzej novejšje zgodovine Slovenije)

Nastalo je okoli 60 listov, na razstavi pa je predstavljen izbor del. Likovna dela so nastajala v tematskih skupinah z naslovi: Plinski napad, Jarki, Goreči človek, Inferno, Pokopališče, Temni stroji in Polja smrti.

Darko Lesjak, Inferno 3, 2014, oglje in pastel na papirju, 38 x 69 cm

V ospredju je simbolika prve svetovne vojne: uporaba strupenih plinov, razosebljanje človeka, ki je skrit za plinsko masko, frontni jarki, uničevanje narave in človeka, uporaba tehnike ter množična vojaška grobišča. Uporaba strupenega plina je še najbolj simbolno zaznamovala prvo svetovno vojno, zato je razstava poimenovana Plinski napad. Razstava je nastala v sodelovanju z Muzejem novejšje zgodovine Slovenije in bila pomladi l. 2015 v Ljubljani prvič predstavljena. Sledila je razstava v Parku vojaške zgodovine v Pivki, l. 2016 pa na Nizozemskem v Den Haagu, v centralni stavbi Organizacije za prepoved kemičnega orožja OPCW.

Darko Lesjak, Pokopališče 1, 2014, oglje in pastel na papirju , 37 x 42 cm